

»Beži no!« mu pravim nekoč, »saj vendar vidiš, kako si majhen, tvoji oče pa je velik mož.«

»Zmolem, zmolem, še vas zmolem,« mi pravi.

»No, če je tako, saj lahko poizkusiva — pojdi par korakov nazaj — tako, zdaj pa proti meni!«

Moško res prikoraka, a ko pride do mene, pravi:

»Ne, zdaj ne; ko bo papa poplaval puško!«

Pa še nekaj vam hočem povedati. K nam je prišla potujoča družba s par konji, nekaj psi ter si postavila šotor v bližini hiš. To je bil tak cirkus, ki so se ga otroci posebno veselili. Pravili so mi v šoli, s kom pojdejo k predstavi in kaj bodo vse videli tamkaj. In res, mnogo jih je šlo, in vsak mi je hotel nekaj povedati o umetnikih, ki se kažejo tamkaj. Tudi naš Rudi je poslušal ter z ustmi in glavo spremljal vsako besedo. Vprašam ga:

»Rudi, ali si bil tudi ti v cirkusu?«

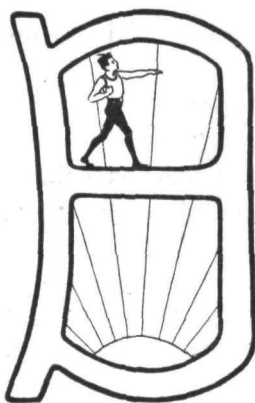
»Bil, bil, a ne notli, zunaj se tudi lepo vidi!«

Zadovoljen je bil prav tako ali mogoče še bolj kot oni, ki so bili notri. Srečen bo, ako ostane tudi v poznejših letih tako skromen!

SLOVAN SLOVANOV:

Iz predmestja.

ilo je v maju.

Šel sem skozi ozko in umazano predmestno ulico z nizkimi, že dolgo nepobeljenimi hišami. Po ulici so se podili raztrgani otroci, kričali in se pretepali...

Nenaden krik in jok, ki je prihajal iz sosedne ulice, me zdrami iz opazovanja predmestnega življenja. Po sredi ulice je priletela mlada deklica rumenih, dolgih las, ki so se opletali okrog glave, ko je kričala in drvila naprej. Venomer so se slišale besede: »Kako sem nesrečna, nesrečna!...«

Mene je presunil ta prizor in stopil sem hitreje, da bi poizvedel od ljudi, ki so se zbirali okrog nje, kaj ji je.

»Blazna je —« so trdili nekateri.

»Kaj bo blazna, pijana je,« je oporekal star mož. In res: iz ust je smrdelo po alkoholu...

Dva moža sta jo prijela za roke, da bi jo obdržala na mestu, ona pa je suvala in vpila: »Ah, kako sem nesrečna!...« Padla je na tla in tolkla okrog sebe. Na vprašanje, kaj so njeni starši, je rekla: »Hudobe...« in ihtela še močneje...

Tako me je presunil ta prizor, da nisem mogel več ostati na mestu.

»Kaj so njeni starši?« sem vprašal staro ženico.

»Oče je delavec, mati perica: oba pijanca.«

»Oba pijanca! In kje je dobilo dekle pijačo?«

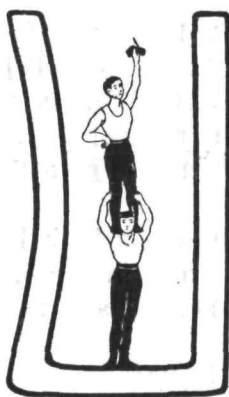
»I... kje? Kjer drevo — tam jabolko, kjer pijanci — tam pijača. Punca, videč, s kakim veseljem in s kako slastjo pijeta onadva, je vzela skrivoma in pila. Stvar je končana.«

Dovolj mi je bilo; vse sem vedel, natančno sem razumel besede: »Kako sem nesrečna...« Mladost ji je izgubljena, bodočnost pokvarjena.

CVETKO GORJANČEV:

Jernejevo.

Št. Jerneju imajo za patrona sv. Jerneja, po katerem je gotovo dobila vas tudi svoje ime. In na Jernejevo je v Št. Jerneju velik semenj.

Moj klobuk se je bil tedaj že postaral, osiveti seveda ni mogel, ker ni imel las, no, ostarel je pa le: harvo je čisto izpremenil, krajevci so se mu pobesili globoko pod moja ušesa, trak krog njega je bil že tudi, da se Bog usmili čezenj, tako da je mama res prav pametno ukrenila, ko je sklenila, da mi je treba novega klobuka.

Mama in brat sta že zjutraj rano peljala na semenj pujske, jaz sem šel od doma malo pred devetimi. Cesta od Prekope do Št. Jerneja je bila čisto nabasano polna goveje živine.

Bilo je lepo jutro. Nekako prijetno mi je bilo krog srca in spominjal sem se: Oj, kako lepo je bilo. Majhen sem bil. Sejma v Kostanjevici ali Št. Jerneju sem se veselil skoro kakor godu, ker sem tedaj vedno dobil kaj novega: sedaj klobuček, sedaj suknjico, spet drugič čizemce... A če ne kaj takega, sem dobil konjička ali — pipec, lep rdeč, z belimi pasovi. Mama je znala vedno izbrati najboljšega, ki je imel najhujšo ostrino. Z veliko svečanostjo sem ga potem krstil s križcem. Da bi ga ne bil izgubil, sem ga s kraja navezal na kak motvožček krog vrata.—Pa ne zato, ker je bil pipček tako pripravno orodje, za vsako delo dober, sem ga imel tako rad, ampak za nekaj drugega. Rajna mati — o, ona tudi ni bila nikoli brez njega! — je pravila, da ima marsikak pipec čudno moč. Če je narejen iz smrekovega lesa, ki je zrastel iz zrna, ki je padlo ravno opolnoči na božični večer iz stožca, ima tako moč, da se izpremeni črn kruh v belega, bel v potico, potica v torto in bogve, kaj še, če se z njim reže. Ali če se reže z njim les, se izpremene vse odpadle treščice čez tri dni v — zlato. Hej, brž sem tekkel vselej k mami: »Mama, kruha!« Dobil sem dobršen kos črnega kruha. Hitro sem urezal. E, črn kos je ostal črn, pa naj bi bil naredil, kar bi bil hotel! Pa bi bilo vendar tako lepo, če bi se hotel ta kos izpremeniti v belega in potlej